

STYRELSEN

PROTOKOLL 5/2022

Sammanträdestid:

20.05.2022 kl. 10.00–11.00

Sammanträdesplats:

Konferensen del 1–2

Ordinarie:

Wille Valve	ordförande
Anna Holmström	ledamot
Runa-Lisa Jansson	ledamot
Cita Nylund	ledamot
Erica Scott	ledamot
Ulf Weman	ledamot
Jan Salmén	ersättare

Övriga närvarande:

Jun Nagamori	biträdande chefläkare
Ulrika Österlund	ekonomichef
Terese Åsgård	personalchef
Åsa Friman	kvalitetssamordnare
Sandra Rasmussen	verksamhetsstrateg
Annette Holmberg-Jansson	minister
Bengt Michelsson	avdelningschef

Protokollförelse: Anita Husell-Karlström, förvaltningssekreterare

Protokolljustering: Protokollet justeras omedelbart.

Föredragande: _____
Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör

Ordförande: _____
Wille Valve

Protokolljusterare: _____
Ulf Weman

STYRELSEN

Sammanträdestid: Fredagen den 20.05.2022 kl. 10.00-11.00

Sammanträdesplats: Konferensen del 1-2

Paragraf	Ärenden
§ 37.	Sammankallande och beslutsförhet
§ 38.	Justering av protokoll
§ 39.	Föredragningslistans godkännande
§ 40.	Resultat- och verksamhetsuppföljning per 30.03.2022
§ 41.	Process för budget och verksamhetsplan 2023
§ 42.	Mammografiscreening
§ 43.	Delgivningar

Ordförande

Wille Valve

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 37 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 38 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasierats av föredragande. Föreslås Roger Nordlund.

BESLUT: Beslöt utse ledamot Ulf Weman till protokolljusterare.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 39 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 40

RESULTAT- OCH VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.03.2022

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Beredare: Ekonomichef Ulrika Österlund

RESULTATUPPFÖLJNING PER 30.03.2022

Resultatuppföljningen innehåller en genomgång av utfallet i jämförelse mot fjolåret. Vid första kvartalet har ingen prognos uppgjorts. Årets första prognos görs i kvartalsuppföljning 2 per 30.06.2022.

Utfall per 30.03.2022 exklusive Covid

Nettokostnaderna per mars 2021 utgör 23,8% av Bokslut 2021. Nettokostnaderna per mars 2022 utgör 23,8% av budget 2022. Utfallet visar bara tre månader men indikerar att budget 2022 exklusive covidkostnader kan hållas.

ÅHS TOTAL exkl Covid	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall Mars 2021	Utfall Mars 2022	Förändring 2021-2022
INTÄKTER	-8 817 254	-8 159 000	-1 659 813	-1 505 616	-154 197
Personalkostnader	55 946 473	57 375 400	13 171 752	13 333 916	-162 163
Köpta tjänster	15 108 756	14 915 097	3 643 623	3 972 234	-328 612
Intern hyra	7 729 967	7 785 000	1 931 561	1 931 595	-33
Material	8 881 796	8 677 453	2 190 561	2 278 273	-87 712
Inventarier och anskaffningar	868 070	745 800	116 595	115 315	1 280
Övriga kostnader	235 209	176 000	25 144	19 323	5 821
Extern vård utanför Åland	8 263 251	9 400 000	1 565 256	1 525 679	39 576
Avskrivningar	1 279 759	1 810 000	321 000	375 432	-54 433
DRIFTSKOSTNADER	98 313 281	100 884 750	22 965 492	23 551 767	-586 275
NETTOKOSTNADER	89 496 027	92 725 750	21 305 679	22 046 151	-740 473

De totala nettokostnaderna exklusive covid per 30.03.2022 uppgår till 22,0 (21,3) miljoner euro. Summan inom parentes visar jämförande siffror för motsvarande period 2021.

- *Intäkterna* är något lägre och uppgår till 1,5 (1,7) miljoner euro. Patientavgifterna och erhållna ersättningar är något lägre i jämförelse med fjolåret.
- *Personalkostnader* har ökat och uppgår till 13,3 (13,2) miljoner euro.
- *Köpta tjänster* uppgår till 4,0 (3,6) miljoner euro. En ökning finns på köpta laboratorietjänster men även på IT-tjänster och patientförsäkringspremie (dessa kostnader är framtunga 2022 pga att de i misstag ej periodiserats).
- *Materialkostnaderna* är något högre än motsvarande period i fjol och uppgår till 2,3 (2,2) miljoner euro. Vi ser en ökning av kostnaderna ganska jämt gällande vårdmaterial, laboriematerial och läkemedel.

§ 40 RESULTAT- OCH VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.03.2022 (forts)**Utfall per 30.03.2022 Covid**

Kostnader som är kopplade till Coronaläget bokförs på projektkod 2032. ÅHS har en kostnadsbudget för covidkostnaderna 2022. De första tre månaderna visar ett mycket större utfall av kostnader i jämförelse med fjolåret. Detta på grund av pandemiläget i början av året som var i en period av hög smittspridning och smittspårning och testning fortgick enligt dåvarande direktiv. Budgeten för covidkostnaderna håller ej och ÅHS aviserar att en tilläggsbudget för dessa kostnader samt intäkter kommer senare under året. Intäkterna kan beräknas när det utkommer direktiv för statstöd för covid 2022.

ÅHS TOTAL Covid	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall Mars 2021	Utfall Mars 2022	Förändring 2021-2022
INTÄKTER	-5 954 490	0	-13 165	-16 314	3 149
Personalkostnader	1 835 784	590 100	301 852	716 903	-415 051
Köpta tjänster	1 614 780	753 750	230 037	2 005 120	-1 775 083
Intern hyra	40 000	0	0	15 554	-15 554
Material	1 971 992	250 400	767 111	254 091	513 020
Inventarier och anskaffningar	10 018	0	2 031	15 565	-13 534
Övriga kostnader	81	0	0	0	0
Extern vård utanför Åland	11 219	100 000	1 750	1 476	274
Avskrivningar		0	0	0	0
DRIFTSKOSTNADER	5 483 874	1 694 250	1 302 782	3 008 707	-1 705 926
NETTOKOSTNADER	-470 616	1 694 250	1 289 617	2 992 393	-1 702 776

Nettokostnaderna per 30.03.2022 på 3,0 (1,3) miljoner euro innehåller följande kostnader:

- *Personalkostnader*: Kostnader för extra personal, vikarier och lönetillägg ss jour, övertid och ersättning för obekvämlig arbetstid. Kostnader för provtagning, smittspårning och vaccinering.
- *Köpta tjänster*: Laboratorietjänster utgör den största kostnaden.
- *Material*: Kemikalier och övrigt laboratoriematerial utgör den största kostnaden.

Utfall per 30.03.2022 Totalt

Det totala utfallet inkluderar covidkostnaderna. Nettokostnaderna totalt per mars 2021 utgör 25,4 % av bokslut 2021. Nettokostnaderna totalt per mars 2022 utgör 26,5 % av budget 2022. Vid kvartal 2 per 30.06.2022 uppgör ÅHS en prognos för helåret.

§ 40 RESULTAT- OCH VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.03.2022 (forts)

ÅHS TOTAL inkl Covid	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall Mars 2021	Utfall Mars 2022	Förändring 2021-2022
INTÄKTER	-14 771 744	-8 159 000	-1 672 978	-1 521 930	-151 048
Personalkostnader	57 782 257	57 965 500	13 473 604	14 050 818	-577 214
Köpta tjänster	16 723 536	15 668 847	3 873 660	5 977 354	-2 103 694
Intern hyra	7 769 967	7 785 000	1 931 561	1 947 148	-15 587
Material	10 853 788	8 927 853	2 957 672	2 532 364	425 308
Inventarier och anskaffningar	878 088	745 800	118 626	130 880	-12 254
Övriga kostnader	235 290	176 000	25 144	19 323	5 821
Extern vård utanför Åland	8 274 470	9 500 000	1 567 005	1 527 155	39 851
Avskrivningar	1 279 759	1 810 000	321 000	375 432	-54 433
DRIFTSKOSTNADER	103 797 155	102 579 000	24 268 273	26 560 474	-2 292 201
NETTOKOSTNADER	89 025 411	94 420 000	22 595 296	25 038 545	-2 443 249

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.03.2022

Rapporteringen fungerar utifrån samma princip som tidigare (den s.k. trafikljusmodellen) och utförs av klinik- och enhetschefer direkt i Hypergene. Verksamheterna utvärderar graden av måluppfyllelse gentemot sina 1-åriga målsättningar och kan välja mellan fyra nivåer; ej uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt eller helt uppfyllt.

BILAGA: Kvartalsuppföljning 1 2022

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar resultatuppföljning och verksamhetsuppföljningen per 30.03.2022 för kännedom. Budgeten för covidkostnaderna håller ej och ÅHS aviserar att en tilläggsbudget för dessa kostnader samt intäkter kommer senare under året.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 41

PROCESS FÖR BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2023

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen,
jeanette.pajunen@ahs.ax

Beredare: Ekonomichef Ulrika Österlund ulrika.osterlund@ahs.ax och hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen,

Under de senaste åren har vi inom organisationen arbetat med att förtydliga budgetprocessen. Det är av största vikt att de som är budgetansvariga inom kliniker och enheter har påverkningsmöjligheter på den budget som läggs. Det är lika viktigt att budget och verksamhetsplan följs åt. Verksamhetsplaneringen bör synas i den siffermässiga budgeten och tvärtom.

Budgetramen ges av Landskapsregeringen till ÅHS och inom den förväntas ÅHS bedriva sin verksamhet. År 2021 gav Landskapsregeringen budgetramar för perioden 2022–2024 i form av inbesparingskrav.

ÅHS budgetprocess startar vanligtvis tidig vår med en övergripande planering som övergår i klinik- och enhetsvisa budgetdiskussioner. Budgetprocessen har ytterligare tidigarelagts eftersom ÅHS behöver planera för hela den period som har kraftiga inbesparingskrav. Vi diskuterar redan budget 2024 fastän budget 2023 inte ännu är lagd.

I en optimal verklighet skulle ÅHS ledning presentera ett budgetförslag med tillhörande verksamhetsplan för styrelsen i september 2022. Detta är inte möjligt eftersom ÅHS styrelse inlämnat en anhållan om ändrat sparkrav till Landskapsregeringen. Verksamhetsplanen är helt beroende av om sparkravet för 2023–2024 är 1 miljon euro eller 3 miljoner euro. De verksamhetsansvariga kan inte förväntas leverera flera än en verksamhetsplan.

Ledningsgruppen har utarbetat ett förslag till process som skall säkerställa att även styrelsens input i budgetarbetet och verksamhetsplaneringen beaktas.

Tidsramar för aktiviteter i processen för budgeten:

Budgetmöten	Ledningsgruppen och klinik/enhetschefer	maj 2022
Utredningar samt inmatning av budget i detalj	Ekonomichef/controllers och klinik/enhetschefer	juni 2022
Styrelsemöte	Styrelsen input till budget 2023 utveckling/satsningar	kl.13 17 juni 2022
Första budgetutkast	Endast internt/Ledningsgruppen	juni 2022
Styrelsemöte	Styrelsen presenteras budgetförslaget för 2023 och Kommer med eventuella ändringsförslag	7 sept 2022
Budgetförslag till LR	Styrelsen lämnar budgetförslag 2023 till Landskapsregeringen	9 sept 2022
Landskapsregeringen	Behandlar budgetförslag	okt – nov 2022
Lagtinget	Godkänner budgeten	dec 2022
Styrelsemöte	Fastställer budget och verksamhetsplan	jan 2023

§ 41

PROCESS FÖR BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2023 (forts)

FÖRSLAG: Styrelsen godkänner den föreslagna tidsramen och processen för behandling av budget och verksamhetsplan 2023.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

§ 42

MAMMOGRAFISCREENING

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen,
jeanette.pajunen@ahs.ax

Beredare: t.f. chefsläkare Jun Nagamori, jun.nagamori@ahs.ax

Nuläge

Bröstcancer är den vanligaste cancerformen hos kvinnor. Med hjälp av screening försöker man upptäcka bröstcancer i ett så tidigt skede som möjligt. Den viktigaste fördelen med bröstcancerscreening är att dödligheten i bröstcancer minskar. Om cancer konstateras i ett tidigt skede ökar också möjligheterna till behandling som skonar bröstkörtelvävnaden. Enligt finska riktlinjer kallas alla åländska 50–69-åriga kvinnor till avgiftsfri mammografiscreening vartannat år.

I screeningen deltar närmare 90% av de som kallas. Under covidpandemin har deltagandet varit något lägre än tidigare år och det utfördes totalt 1830 mammografiscreeningundersökningar under 2021. Detta utgör en ansevärd andel av det totala antalet undersökningar som görs på ÅHS röntgenavdelning (19 169 undersökningar 2021). Tre röntgenskötare arbetar på mammografienheten.

Utökning av screening

Lagtinget har tillfört budgetmedel om 30 000 euro för att under år 2022 inleda utvidgning av mammografiscreeningen enligt svensk modell till åldersgrupperna 40 - 49 år respektive 70 - 74 år. Årskostnaden bedömdes vara i storleksordningen 45 000 euro.

Enligt ÅSUBs statistik bor det på Åland 952 kvinnor i åldern 70-74 år, 964 kvinnor 45-49 år och 941 kvinnor 40-44 år. Totalt 2857. En utökning av screeningen till dessa åldersgrupper beräknas öka antalet mammografiundersökningar med ungefär 1200 undersökningar per år. Detta innebär ungefär en 60 % ökning av de mammografiundersökningar som skulle utförts med det gamla screeningprogrammet.

Möjlighet att utöka screening

Röntgenenheten har svåra bemanningsproblem. Tydligast märks detta på läkarsidan där ÅHS i nuläget endast har en radiolog. I nuläget är det inte möjligt att utöka antalet undersökningar med den mängd som utökningen av screeningen innebär utan att minska på andra undersökningar.

En aktiv process för att hitta fler radiologer pågår men har ännu inte gett några resultat. Till hösten 2022 kommer röntgenavdelningen att utvärdera en AI tolkning av mammografibilder som efterhand kan minska arbetsbördan för radiologerna.

För läkarkostnader inklusive AI tolkning beräknas kostnaden för utökning av screening till ungefär 10 000 euro per år. Därtill behövs ytterligare en heltids röntgenskötartjänst per år, ungefär 52 000 euro.

§ 42

MAMMOGRAFISCREENING (forts)

Förslag på utökning av screeningen

Inom EU rekommenderas screening i åldersgrupperna 45–74 år, men sällan i åldern 40–44 år. De flesta EU länder screenar i åldern 50–69 år där de tydligaste hälsovinsterna finns. Yngre kvinnor har tätare bröstvävnad och vävnadsförändringar blir svårare inte bara att upptäcka utan även att bedöma vilket kan innebära en större risk för onödiga tilläggsundersökningar samt åtgärder. I de åldersgrupper som omfattas av utökningen av screeningen finns de tydligaste hälsovinsterna i åldersgruppen 70–74 år. ÅHS har sedan maj 2022 redan börjat att kalla dess åldersgrupper för undersökning. Detta fungerar med nuvarande apparatur och bemanning.

Till 2023 kan, beroende på hur väl processen med AI tolkning samt rekrytering av radiolog och röntgenskötare slår ut, screeningen utökas försiktigtvis med sikte på 45–74 år.

Tillgängliga personalresurser räcker inte till för att utöka screeningpopulationen till 40–74 år.

FÖRSLAG:

Styrelsens antecknar sig informationen till kännedom.

Styrelsen godkänner planen för utökad mammografiscreening och återkommer i ärendet i samband med budgetbehandlingen för år 2023.

BESLUT: Beslöt anteckna informationen till kännedom och beslöt vidare godkänna planen för utökad mammografiscreening och återkommer i ärendet i samband med budgetbehandlingen för år 2023.

§ 43

DELGIVNINGAR

FÖRSLAG: Styrelsen antecknar nedanstående delgivningar för kännedom.

1. Samarbetskommitténs protokoll
2. Vård utom Åland jan – mars 2022
3. Rekrytering av chefsöverläkare, kort info om processen

BESLUT: Beslöt anteckna informationen för kännedom.